

РЕШЕНИЕ

№ 1330

гр. София, 14.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 112-ТИ СЪСТАВ, в закрито заседание на четиринадесети април през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: НИКОЛАЙ М. УРУМОВ

като разгледа докладваното от НИКОЛАЙ М. УРУМОВ Административно наказателно дело № 20221110203734 по описа за 2022 година

Производството е образувано по жалба на лицето Б.М. Б., с ЕГН: *****, чрез неговия процесуален представител - адвокат М.М. срещу Заповед за задържане на лице № 32863з-4 от 17.03.2022 г., издадена от Ц.К. Й., на длъжност инспектор при ГД „Национална полиция“.

В съдебно заседание, жалбоподателят, редовно уведомен, не се явява. Представява се от адв. Каракушева, надлежно преупълномощена. В пледоарията си по същество, процесуалният представител на жалбоподателя иска от съда да отмени издадената заповед като незаконосъобразна. Твърди, че в заповедта не било посочено фактическото основание за задържане, освен това се сочи, че не е ясно в какво се изразява изпълнителното деяние на престъплението, за което се сочи, че има достатъчно данни да е съпричастен Б.. Претендират се разноски.

Ответникът Ц.К., редовно призован, не се явява. Представява се от гл. юрисконсулт С. и гл. юрисконсулт М. към ГДНП. Последните оспорват жалбата и твърдят, че издателят на заповедта има нужната от закона компетентност. Твърдят, че е налице материалноправната предпоставка на закона, защото от данните по делото се установявала съпричастността на Б. към извършено престъпление. Твърди се, че не е нарушен и принципът на съразмерност при задържането на жалбоподателя. Пред съда е обективизирано възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение, претендирано от жалбоподателя и се претендира юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, като съобрази доказателствата по делото, намира следното:

Предмет на това производство е законосъобразността на издадената

заповед, като производството се движи по правилата на АПК за оспорване на индивидуални административни актове, по реда на чл. 145 и следващите от посочения закон.

За да е законосъобразна една заповед за задържане на лице, същата следва да е издадена от лице с установена от закона компетентност, в определената за това форма, при спазване на правилата на административното производство, при правилно прилагане на материалния закон и в съответствие с целта на закона.

В ЗМВР е предвидена възможност за осъществяване на арест от страна полицейските органи по отношение на лице, за което има данни, че е извършило престъпление. Този арест може да продължи най-много 24 часа, съгласно нормата на чл. 73 от същия закон.

От нормата на чл. 74, ал. 1 от ЗМВР се извежда и законоустановената форма на заповедта, с която лице може да бъде задържано по реда на този закон – тя е задължително писмена и задължително следва да съдържа реквизитите, посочени в чл. 74, ал. 2 от ЗМВР.

Практиката на ВАС, както и на ЕСПЧ, е константна по отношение на въпроса, че от заповедта за задържане трябва да се установява недвусмислено какво е основанието, заради което лицето е задържано.

1. По въпроса за компетентността на издателя на заповедта.

Най-напред съдебният състав посочва, че заповедта е издадена от лице с нужната компетентност по закон, защото самият ЗМВР сочи, че такава заповед се издава само от полицейски орган. Доколкото ответникът е ангажирал писмени доказателства, че разполага с такива правомощия, съдът намира, че той е имал законовото правомощие да издаде процесната заповед.

Тук следва да се направи едно принципно уточнение, а именно – действията по задържането на лице по реда на чл. 72 от ЗМВР не са такива, които могат да се характеризират като действия по разследването по реда на НПК. Ето защо, независимо от специалното качество на задържаното лице (министър-председател), тук не важат правилата на нормата на чл. 194, ал. 1, т. 2 от НПК, която сочи, че разследванията за извършени престъпления от членове на Министерски съвет (каквото е министър-председателят) се извършват **само** от следователи. Задържането по реда на чл. 72 от ЗМВР има административен характер и предпоставките за прилагането му са посочени изрично в ЗМВР, в това число и компетентният орган, който може да издаде заповедта. Тук следва да се има предвид, че следователят **не е полицейски орган** по смисъла на чл. 72 от ЗМВР и в никой случай той няма правомощия да издава такава заповед.

Горните правни съображения водят до извода, че неотложността има отношение към законосъобразността на процесуално-следствените действия, които се извършват по реда на НПК, но не и в производството по издаването

на заповед за задържане по реда на чл. 72 от ЗМВР.

Съдът намира, че не следва да изследва въпроса за неотложността на извършените от органите на ГДНП процесуално-следствени действия по смисъла на НПК – претърсване и изземване в дома на жалбоподателя, защото те попадат извън предмета на делото, който обхваща законосъобразността на заповедта за задържане, но няма за предмет изследването на законосъобразността на осъществените претърсване и изземване.

2. По въпроса има ли по делото данни за извършено престъпление.

Следващата предпоставка, която съдът следва да провери при осъществяване на контрола за законосъобразност на оспорената заповед е дали по делото са налице данни за извършено престъпление от жалбоподателя.

Тук следва да се държи сметка за това, че ЕСПЧ е приел в решението си по делото Дидов срещу България, че е налице нарушение на чл. 5 § 1 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, тъй като заповедта за задържане не съдържа факти или информация, сочещи за съществуването на обосновано подозрение за извършване на нарушения от страна на жалбоподателя, а само е посочен текст от Наказателния кодекс и липсват факти или обстоятелства, свързващи жалбоподателя с това престъпление. Европейският съд е приел, че е необходимо да е налице повече от „данни“ за извършено престъпление, което понятие е значително по-широко от понятието „обосновано подозрение“. Ето защо, българските полицейски органи са длъжни да съблюдават практиката на ЕСПЧ и да спазват въведените по посоченото решение минимални стандарти на съдържание.

Според този състав на съда, до момента на задържането на лицето Б. не е събрано **нищо едно годно** доказателство или доказателствено средство, което да сочи вероятна съпричастност на жалбоподателя Б. към осъществяване на престъплението изнудване. ЕСПЧ изрично е посочил, че обоснованото подозрение в извършване на престъпление предполага наличие на факти или информация, които биха убедили обективният наблюдател, че въпросното лице може да е извършило престъпление. Такива обаче в кориците на делото липсват.

По делото е разпитан свидетелят К.П., който е заявил, че е провел среща с ръководителя на Европейската прокуратура Л.К. на 16.03.2022 г., и при изразяване на загриженост от негова страна за това, че българската прокуратура не е действала адекватно по тези сигнали, същата е заявила, че ще бъдат предприети действия от Европейската прокуратура в обхвата на нейната компетентност. Освен това, свидетелят П. е изразил силно **лично притеснение**, че е налице вероятност жалбоподателят и споменатите в доклада на АДФИ лица, при положение, че получат достъп до него, потенциално да повлияят на обективното разследване, като затруднят

разкриването на обективната истина чрез потенциално унищожаване или укриване на вещи и документи, включително и оказване на влияние върху свидетели. Тези негови съмнения обаче не са подкрепени с никакви факти, че е налице вероятност от тяхното осъществяване. Т.е. самият П. не е посочил по никакъв начин, че е бил свидетел на извършване на престъпление или, че знае конкретни факти, които да са относими към извършено престъпление от жалбоподателя Б..

По делото са налице данни от лицето М.И. който е бил служител в дружествата, контролирани от В.Б., от чиито показания се установява, че същият е бил упълномощен да тегли финансови средства от сметките на дружествата, като същият е предавал всички изтеглени средства лично на свидетеля Б. като за всяко теглене той е получавал нареждания от последния какъв да е размерът му и всеки път този размер е бил различен. Този свидетел, обаче, не е заявил в показанията си, че е бил свидетел на предаването на пари от страна на В.Б. към жалбоподателя Б., нито е изложил твърдения, които да сочат, че Б. е бил обект на изнудване.

От показанията на свидетелката Ч. се установява, че в качеството ѝ на секретар на министъра на финансите многократно е виждала лицето Б. да посещава кабинета на министъра, и когато същият е осъществявал тези посещения, те са провеждани по негова инициатива, винаги е бил сам, само „с пура в ръка“ и никога не го е виждала да носи торби, пликове или друг багаж в ръцете си.

По отношение на показанията на свидетеля Г.К., съдът отбелязва, че в този разпит не се съдържат никакви твърдения или доказателства, затова че жалбоподателят е изнудвал лицето В.Б., а са **изказани само лични предположения** **защо е въведен неясен режим на облагане на лотарийните игри**, който от своя страна позволявал облекчено данъчно облагане, поради неясни разпоредби на закона. Освен това, съдът отбелязва, че разпитите на тези трима свидетели са осъществени един ден след задържането на жалбоподателя, поради което те дори не са били налични към доказателствената съвкупност при осъществяването на ареста.

На следващо място, не може да подминато обстоятелството, че по делото са налице сведения от свидетеля В.Б., за които **няма яснота по какъв начин са постъпили по делото**, тъй като те не са снети от **полицейски орган**, а представляват едностранно писмено волеизявление на лицето Б. с което същият е отговорил на поставени нему въпроси, неизвестно от кого. Дори да се приеме, че с В.Б. е осъществен контакт по Интернет от органите на полицията, то неговите твърдения не са подкрепени от нито едно доказателство по делото.

Публично известно обстоятелство е и фактът, че лицето В.Б. е отправило публични обвинения срещу жалбоподателя и други лица затова, че е плащал 20% от печалбата на лотарийния си бизнес на жалбоподателя чрез други лица от МС. Тези обстоятелства са съобщени също доста преди

осъществения арест, като този състав на съда намира, че **към момента на ареста не са били събрани никакви годни писмени или гласни доказателства и доказателствени средства** затова, че **именно жалбоподателят е осъществил състав на престъпление по чл. 213а, ал. 3, т. 2 и т. 5 от НК**. Т.е. не е направен опит сведенията от този свидетел да бъдат проверени за достоверност.

Служебно известно обстоятелство представлява фактът, че в публичното медийно пространство са публикувани снимки и видеоклипове през месец юни 2020 г. (година и половина преди ареста), в които е посочено, че тогавашният министър-председател Б. притежава голямо количество банкноти и златни кюлчета, поставени в чекмедже на нощно шкафче, във вилата в резиденция „Бояна“, която министър-председателят ползвал. Освен това, съдът следва да отбележи, че **по делото няма данни, които да удостоверят дали въпросните снимки и видеоклипове не са били манипулирани**, т.е дали те са АВТЕНТИЧНИ. Този въпрос не е изяснен с необходимата за това експертна справка. Съдът в това производство няма за задача да установява това обстоятелство, но така или иначе то не може да бъде оставено без коментар, защото пряко касае момента, в който на цялото общество през много различни медии бе представена тази информация и този момент има отношение към момента, в който МВР също е било уведомено за въпросните събития, а всъщност е било налице бездействие по въпроса за установяване на тяхната автентичност. Ето защо, само на базата на медийните публикации не може да се прави обосновано предположение за съпричастност на дадено лице към определено престъпление, защото изрезки от вестници и статии в електронни медии нямат доказателствена стойност в наказателното производство в този случай.

От доказателствената съвкупност се установява, че освен от публичните изявления на В.Б., МВР е било сезирано с нарочен сигнал от Гражданско движение „България обединена с една цел“ (БОЕЦ). От съдържанието на този сигнал, подаден чрез електронната поща до ГД Национална полиция и до МВР на 10.12.2021 г., е видно, че сдружението е сигнализирано МВР и ГД „НП“ с твърдения, **базирани само на медийни публикации**, които са **придружени с личен коментар** на председателя на гражданското сдружение Георги Георгиев, в който е изказал личното си мнение и съмнения за извършени престъпления от общ характер от редица лица, сред които е и жалбоподателят Б..

Не на последно място, съдът отбелязва, че по време на самото претърсване **не са намерени никакви относими към предмета на делото доказателства**, поради което не може да се приеме, че дори резултатът от тези действия, може да служи като основание за задържане. Точно обратното, резултатите от тези претърсвания всъщност за пореден път потвърждават липсата на данни за извършено престъпление. Резултатите от проведеното претърсване е следвало да бъдат взети предвид от полицейските органи преди да задържат жалбоподателя, защото задържането трябва да бъде съразмерна

мярка на обществената опасност на престъплението и на дееца, а не израз на самоцел и произвол от страна на органите на полицията.

Заради тези съображения, съдът намира, че заповедта е издадена в противоречие с материалния закон, тъй като макар и издадена от компетентен орган, това е сторено при липса на материалноправното основание, а именно данни за това жалбоподателят да е вероятно съпричастен към авторството на конкретен престъпен състав.

3. **Относно основанието за задържане.**

При задържане, поради данни за извършено престъпление, в заповедта за задържане изрично следва да бъде записано престъплението, за което има данни да е извършено от задържаното лице и да се цитира съответната материалноправна норма от Наказателния кодекс. В заповедта е необходимо да се посочат и фактическите обстоятелства, въз основа на които е достигнато до предположение за авторство на престъплението. При липсата на някои от тези съществени елементи ще е налице допуснато нарушение на ЕКЗПЧОС и основание за отмяна на процесната заповед. Виж Решение № 4928 от 27.04.2020 г. по адм. дело № 18/2020 г. на ВАС и Решението на ЕСПЧ Дидов срещу България.

Освен всичко изложено, следва да се отбележи и че от съдържанието на заповедта не става ясно какво е основанието за задържането на жалбоподателя. Вписаното в заповедта основание за задържане е: „На основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР в хода проведени ОИМ по ДП № 42/2022 г. на ГДНП, съгласно план вх. № 3286р-13193/17.03.2022 г. на ГДНП се установиха данни за съпричастност на лицето към действия, с които е принудил другото да се разпореди с вещ или със свое право или да поеме имуществено задължение го заплаши с насилие, разгласяване на позорящи обстоятелства, увреждане на имущество или друго противозаконно действие с тежки последици за него или негови близки – престъпления по чл. 213а, ал. 3, т. 2 и т. 5 от НК“. Съдът намира, че тази словесна формулировка категорично не изпълнява целите на закона за това от съдържанието на заповедта да се установява защо едно лице бива задържано. Посоченият текст представлява **неграмотна и смислово непонятна** частична интерпретация на законовия текст на чл. 213а, ал. 1 от НК, но от частично преписаната формулировка на посочената законова разпоредба не става ясно в извършването на какви точно действия жалбоподателят е обвинен. Т.е. не става ясно какви са извършените противоправни деяния или деяние, не става ясно срещу кого е извършено това деяние, нито кога, къде и по какъв начин. Само наличието на неясно основание за задържане е достатъчно заповедта да бъде отменена като незаконосъобразна, тъй като ограничаването на свободното придвижване на което и да е било лице се допуска само в посочените от закона случаи, при спазване на процесуалните правила при задържането и при стриктно съблюдаване на личните права на обекта на

задържането. В този случай посоченото изброяване води до невъзможност да се установи дали задържаният е принудил конкретно лице да се разпореди със своя вещ, да се разпореди със свое право, да поеме имуществено задължение. Не е ясно дали посоченото заплашване е било заплашване с насилие, дали е било разгласяване на позорни обстоятелства, дали е било заплаха за увреждане на негово имущество или се е изразявало в друго противозаконно действие с тежки последици за заплашения или за негови близки. Тези са аргументите, с които съдът намира, че посоченото основание за задържане не отговаря на изискванията на закона, поради което е нарушено правото на задържания субект да разбере за осъществяването на какви действия се налага принудителното ограничаване на свободното му придвижване. В този смисъл са и решенията на ЕСПЧ по делата **Fox, Campbell and Hartley vs United Kingdom (1990 г.)** и **Лева срещу Молдова (2009)**.

На последно място, съдебният състав счита, че заповедта не се базира на целта на закона, защото обективно е невъзможно заповед, страдаща от липса на задължителни реквизити и издадена за задържането на лице, за което няма годни данни за извършено от него престъпление, да осъществява целта на закона.

При горните съображения, съдът намира, че подадената жалба е изцяло основателна, а обжалваната заповед – незаконосъобразна. Ето защо, същата следва да бъде отменена.

С оглед изхода на делото, на основание чл. 143, ал. 1 от АПК, съдът намира, че следва да уважи претенцията на процесуалния представител на жалбоподателя и да му присъди разноските по делото. По възражението за прекомерност на ответника, съдът намира, че същото е основателно, защото делото не се отличава с висока фактическа и правна сложност. Минималното възнаграждение по реда на Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения - чл. 18, ал. 4 от Наредбата, е в размер на 300 лева, поради което съдът намира, че следва да редуцира тази претенция на жалбоподателя и да намали адвокатското възнаграждение от 480 на 300 лева.

Съдът намира, че следва да осъди ГДНП да заплати на Б. Б. сумата от 10 лева, представляваща държавна такса за завеждане на делото, на основание чл. 143, ал. 1 от АПК.

Така мотивиран и на основание чл. 72, ал. 4 от ЗМВР, вр. чл. 172 от АПК, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ заповед Заповед за задържане на лице № 328633-4 от

17.03.2022 г., издадена от Ц.К. Й. - на длъжност инспектор при ГД „Национална полиция“, като **НЕЗАКОНОСЪОБРАЗНА**.

ОСЪЖДА Главна дирекция Национална полиция да заплати на Б.М. Б., с ЕГН *****, сумата от 300 лева, представляваща направени по делото разноски за един адвокат.

ОСЪЖДА Главна дирекция Национална полиция да заплати на Б.М. Б., с ЕГН *****, сумата от 10 лева, представляваща държавна такса за завеждане на делото.

Решението подлежи на обжалване пред АССГ в 14-дневен срок от съобщението до страните за изготвянето му.

Съдия при Софийски районен съд: _____